

VERZEKERING BURGERRECHTELIJKE AANSPRAKELIJKHEID

1 Omschrijving van de verzekering

Deze verzekering dekt de burgerrechtelijke aansprakelijkheid die de verzekerden kunnen oplopen voor schade veroorzaakt:

- aan personen, d.w.z. de schade voortvloeiend uit lichamelijke letsels;
- aan goederen, d.w.z. de beschadiging of het verlies van zaken of dieren en de indirecte schade die daaruit voortvloeit, zoals gebruiks- en genotsderving.

De **verzekerden** zijn:

- de verzekerde vereniging;
- het bestuur, de bestuursleden, de leiders en de aangelegden van de vereniging;
- de gewone leden van de vereniging, alsmede de ouders of voogden als burgerrechtelijk aansprakelijk voor een minderjarig lid, indien zij zelf niet beschikken over een verzekering die hun aansprakelijkheid dekt.

Uitgesloten schadelijders: de verzekerde vereniging en de gezinsleden van de aansprakelijke verzekerde kunnen geen aanspraak maken op vergoeding.

2 Wanneer geldt de verzekering?

De verzekering geldt voor de schade veroorzaakt:

- in het verenigingsleven, d.w.z. naar aanleiding van activiteiten die verband houden met de verzekerde vereniging, en die plaatsvinden onder leiding of toezicht of op gezag van het bestuur of van elke andere persoon die het bestuur vertegenwoordigt of vervangt;
- op de weg naar en van de plaats waar het verenigingsleven plaatsvindt; het begrip weg wordt geïnterpreteerd naar analogie met het begrip arbeidsweg in de wetgeving op de arbeidsongevallen;
- door de gebouwen, installaties of goederen van de vereniging, alsmede door alle andere goederen gedurende de tijd dat ze gebruikt worden in het verenigingsleven.

3 Verzekerde bedragen

De waarborg wordt verleend ten belope van 1 239 467,62 EUR per schadegeval voor de schade die veroorzaakt wordt aan personen, en ten belope van 247 893,52 EUR voor de schade aan goederen.

Het geheel van de schade die te wijten is aan dezelfde schadeverwekkende gebeurtenis wordt beschouwd als één schadegeval.

De verzekeraar betaalt eveneens de wettelijk voorgeschreven reddingskosten voorzover ze betrekking hebben op schade die door deze verzekering gedekt wordt; deze kosten worden ten laste genomen zelfs boven de verzekerde bedragen, maar binnen de limieten tot dewelke de betaling ervan wettelijk kan begrensd worden.

De verzekeraar neemt eveneens de intresten ten laste en de kosten van de burgerlijke verdediging, inclusief de kosten en erelonen van advocaten en deskundigen. De betaling van deze intresten, kosten en erelonen gebeurt volgens dezelfde begrenzingsen als deze die gelden voor de reddingskosten.

Op het ogenblik dat de verzekeringnemer deze polis sluit, is de wettelijke limiet vastgesteld op 495 787,05 EUR.

Dit bedrag is gekoppeld aan het indexcijfer van de consumptieprijzen met als basisindexcijfer dat van november 1992, namelijk 113,77 (basis 1988 = 100).

Ten slotte neemt de verzekeraar de kosten van de strafrechtelijke verdediging van de verzekerde ten laste zolang de burgerlijke belangen niet geregeld zijn; de verzekerde heeft evenwel op elk moment de mogelijkheid om op eigen kosten zelf zijn strafrechtelijke verdediging te organiseren.

4 Waar geldt de verzekering?

De verzekering geldt over de gehele wereld voorzover de verzekerde vereniging in België gevestigd is.

5 Omschrijving van enkele bijzondere gevallen

a Vervoermiddelen

De verzekering geldt voor de aansprakelijkheid die de verzekerden kunnen oplopen als gebruiker van om het even welk vervoermiddel.

Is echter niet verzekerd:

- de aansprakelijkheid die onderworpen is aan de verplichte verzekering inzake motorrijtuigen; er wordt nochtans wel waarborg verleend voor schade veroorzaakt door verzekerden die, buiten medeweten van personen die ze onder hun toezicht hebben, in het verenigingsleven een motorrijtuig besturen alvorens zij hiervoor de wettelijk vereiste leeftijd bereikt hebben;
- de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt door luchtvaartuigen, zeilboten van meer dan 300 kg of motorboten met een motor van meer dan 10 pk; er is wel waarborg als gewoon passagier.

b Toevertrouwde goederen

De verzekering geldt niet voor schade aan goederen die een verzekerde om welke reden ook onder zich heeft of aan hem toevertrouwd werden, zoals de goederen die hij behandelt of bewerkt, gebruikt, bewaart, huurt of leent.

Er wordt nochtans wel waarborg verleend voor schade veroorzaakt door vuur, brand, ontploffing, rook en water aan gebouwen (met hun inhoud) die niet aan de verzekerde vereniging toebehoren en door haar slechts bij gelegenheid gehuurd of gebruikt worden.

c Levering van producten

De verzekering geldt voor schade veroorzaakt door producten na hun levering of door werken na hun uitvoering, d.w.z. na de feitelijke, zelfs voorlopige overdracht van de producten of de werken waardoor de verzekerden de materiële controle over de gebruikswijze ervan verliezen.

Deze waarborg geldt evenwel niet:

- voor schade aan de geleverde producten of uitgevoerde werken zelf, alsmede de kosten om ze terug te nemen, te vervangen of te herstellen;
- voor schade die het gevolg is van het feit dat de producten of de werken geen of onvoldoende nuttig effect hebben, of dat zij de functies niet vervullen waartoe ze bestemd waren.

d Aansprakelijkheid privé-leven

In de mate dat het Koninklijk Besluit van 12 januari 1984 op deze verzekering van toepassing is omdat de aansprakelijkheid die de verzekerde oploopt deel uitmaakt van zijn privé-leven, wordt de dekking verleend overeenkomstig de voorwaarden van dit besluit. Dit betekent onder meer dat de dekking verleend wordt ten belope van 12 394 676,24 EUR per schadegeval voor schade die voortvloeit uit lichamelijke letsels, en ten belope van 619 733,81 EUR per schadegeval voor stoffelijke schade. Bovendien wordt een franchise van 123,95 EUR per schadegeval toegepast voor stoffelijke schade. Voornoemde bedragen worden gekoppeld aan de evolutie van het indexcijfer der consumptieprijzen. Voor deze koppeling geldt als basisindexcijfer dat van de maand december 1983, nl. 88,44 punten (basis 1988 = 100), terwijl het toe te passen indexcijfer gelijk is aan dat van de maand die voorafgaat aan de maand waarin het schadegeval zich voordeed.

e Aansprakelijkheid voor vrijwilligerswerk

De persoonlijke aansprakelijkheid van de vrijwilligers die voor u vrijwilligerswerk verrichten, is verzekerd op basis van het Koninklijk Besluit van 12 januari 1984 dat de minimale verzekeringsvoorwaarden bepaalt voor de aansprakelijkheidsverzekering in het privé-leven. Als u aansprakelijk wordt gesteld voor de schade die de vrijwilliger veroorzaakt bij het verrichten van het vrijwilligers-

werk, dan verlenen wij u de wettelijk verplichte waarborg zoals die is voorgeschreven door de wet van 3 juli 2005 en het Koninklijk Besluit van 19 december 2006 dat de minimale voorwaarden oplegt.

In beide gevallen wordt de dekking verleend tot maximaal 12 394 676,24 EUR per schadegeval voor schade die voortvloeit uit lichamelijke letsels en tot maximaal 619 733,81 EUR per schadegeval voor stoffelijke schade. Bovendien wordt een franchise van 123,95 EUR toegepast voor stoffelijke schade. Voornoemde bedragen worden gekoppeld aan de evolutie van het indexcijfer der consumptieprijzen. Voor deze koppeling geldt als basisindexcijfer dat van de maand december 1983, nl. 88,44 punten (basis 1988 = 100), terwijl het toe te passen indexcijfer gelijk is aan dat van de maand die voorafgaat aan de maand waarin het schadegeval zich voordeed.

De mogelijke uitsluitingen die in voornoemde KB's omschreven zijn, zijn integraal van toepassing. De uitsluitingen van de algemene voorwaarden worden niet toegepast in de mate dat zij strijdig zijn met de voorgeschreven waarborgen voor de verzekering van de vrijwilligers.

f Milieuschade en burenhinder

De verzekering geldt voor burenhinder, bedoeld door art. 544 van het Burgerlijk Wetboek, en voor milieuschade, d.w.z. de schade door degeneratie van lucht, water of bodem, op voorwaarde dat de schade het gevolg is van een plotselinge en voor de verzekerde onverwachte gebeurtenis.

6 Niet-verzekerde gevallen

Zijn van deze verzekering uitgesloten:

- de persoonlijke aansprakelijkheid van een verzekerde die 16 jaar geworden is voor schadegevallen veroorzaakt door opzet of door een van de volgende gevallen van zware fout:
  - schadegevallen veroorzaakt in een staat van dronkenschap of in een gelijkaardige toestand door het gebruik van andere producten dan alcoholische dranken;
  - schadegevallen veroorzaakt naar aanleiding van het plegen van geweld op personen of het kwaadwillig beschadigen of ontvreemden van goederen;
  - schadegevallen veroorzaakt door het kennelijk ontbreken van de vereiste beroepsbekwaamheid of van de vereiste middelen om een werk uit te voeren, alsmede door inbreuken op elementaire voorzorgsmaatregelen om een werk te bespoedigen of om kosten uit te sparen;
  - schadegevallen veroorzaakt door gebouwen in verval indien de elementaire voorzorgsmaatregelen niet genomen werden om schade te voorkomen;
- de aansprakelijkheid wegens het laattijdig of niet-uitvoeren van een contract;
- de aansprakelijkheid en/of vergoedingen die het gevolg zijn van contractuele bedingen, zoals boete-, scha-

Polis nr. AN/37.501.245-0000

POLIS VERENIGINGSLEVEN

**Algemene voorwaarden
BURGERRECHTELIJKE AANSPRAKELIJKHEID BLZ. 3**

---

devergoedings-, garantie- en vrijwaringsbedingen; deze uitsluiting geldt niet in de mate dat de verzekerde ook zonder dergelijk beding aansprakelijk zou zijn geweest;

- c de aansprakelijkheid en/of vergoedingen die onderworpen zijn aan een wettelijk verplichte verzekering; deze uitsluiting geldt niet voor de verplichte verzekering inzake brand en ontploffing indien deze in de polis opgenomen werd;
- d de schade aan goederen veroorzaakt door vuur, brand, ontploffing en rook die ontstaan in of meegedeeld worden door een gebouw waarvan de verzekerde eigenaar is, of dat hij bestendig huurt of gebruikt;
- e de schade veroorzaakt door vuurwapens op de jacht, alsmede wildschade waarvoor een verzekerde aansprakelijk is als eigenaar of huurder van een jacht;
- f de schade die verband houdt met (burger-)oorlog of gelijkaardige feiten, kernreacties, radioactiviteit of ioniserende stralingen.

Polis nr. AN/37.501.245-0000

POLIS VERENIGINGSLEVEN

Algemene voorwaarden
RECHTSBIJSTAND BLZ. 1

VERZEKERING RECHTSBIJSTAND

Deze verzekering wordt beheerd door DEFENDO, de gespecialiseerde afdeling rechtsbijstand van KBC Verzekeringen.

1 Toepassingsgebied

Deze verzekering geldt voor schade die de verzekerden lijden of misdrijven die zij zouden begaan:

- in het verenigingsleven, d.w.z. naar aanleiding van activiteiten die verband houden met de verzekerde vereniging, en die plaatsvinden onder leiding of toezicht of op gezag van het bestuur of van elke andere persoon die het bestuur vertegenwoordigt of vervangt;
- op de weg naar en van de plaats waar het verenigingsleven plaatsvindt; het begrip weg wordt geïnterpreteerd naar analogie met het begrip arbeidsweg in de wetgeving op de arbeidsongevallen;
- door de gebouwen, installaties of goederen van de vereniging, alsmede door alle andere goederen gedurende de tijd dat ze gebruikt worden in het verenigingsleven.

De verzekerden zijn:

- de verzekerde vereniging;
- het bestuur, de bestuursleden, de leiders en de aangelegden van de vereniging;
- de gewone leden van de vereniging, indien zij zelf niet beschikken over een verzekering die hen rechtsbijstand verleent.

2 Omschrijving van de verzekering

a Terugvordering van schade

DEFENDO behartigt de belangen van de verzekerden en betaalt de kosten en erelonen om de door hen geleden schade terug te vorderen van de persoon die hiervoor buiten overeenkomst aansprakelijk is.

Wanneer een verzekerde door het schadegeval een lichamelijk letsel oploopt of overlijdt, dan kunnen ook zijn bloed- of aanverwanten die daardoor schade lijden een beroep doen op deze rechtsbijstand.

Bij overlijden voor de schaderegeling gaat de verzekering voor dat schadegeval over op de rechthebbenden.

Er wordt geen terugvordering opgenomen tegen een persoon die op het ogenblik van het schadegeval de hoedanigheid van verzekerde heeft in de verzekering burgerrechtelijke aansprakelijkheid van deze polis, noch tegen een gezinslid

van de schadelijder, tenzij de schade daadwerkelijk afgewenteld kan worden op een andere aansprakelijkheidsverzekering.

b Vergoeding bij insolventie

In de mate dat geen schadeloosstelling verkregen kan worden met de waarborg terugvordering omdat de aansprakelijke insolvent is, vergoedt DEFENDO zelf de schade die door geen enkele andere instelling ten laste genomen kan worden.

c Strafrechtelijke verdediging

Wanneer een verzekerde strafrechtelijk vervolgd wordt, hetzij naar aanleiding van een schadegeval waarvoor de verzekering burgerrechtelijke aansprakelijkheid van deze polis geldt, hetzij wegens een verkeersmisdrijf of een inbreuk op een verordening uitgevaardigd met het oog op de veiligheid en het gemak van het verkeer op de openbare wegen, dan neemt DEFENDO zijn verdediging ten laste tijdens het gerechtelijk onderzoek en voor de onderzoeks- en strafgerichten, en betaalt hij de hieraan verbonden kosten en erelonen. DEFENDO neemt ook de gerechtskosten ten laste, maar niet de geldboeten en minnelijke schikkingen, noch de kosten voor alcoholtest en bloedproef.

Indien een verzekerde opgeroepen wordt om voor een buitenlandse rechtbank te verschijnen, dan betaalt DEFENDO ook de noodzakelijke reis- en verblijfkosten terug. Bij de veroordeling van een verzekerde betaalt DEFENDO ook de kosten voor het eventueel indienen van een verzoek tot genade of eetherstel.

3 Verzekerde bedragen

De waarborgen terugvordering en strafrechtelijke verdediging worden verleend ten belope van 12 394,68 EUR per geval en per verzekerde.

De waarborg bij insolventie wordt verleend ten belope van 4 957,87 EUR per schadegeval en per verzekerde.

De totale waarborg per schadegeval bedraagt ten hoogste 123 946,76 EUR, ongeacht het aantal verzekerden die voor dat schadegeval op deze verzekering beroep kunnen doen.

Bij het bepalen van de maximale tussenkomst worden de eigen beheerskosten van DEFENDO niet in rekening gebracht.

4 Waar geldt de verzekering?

De verzekering geldt over de gehele wereld voor zover de verzekerde vereniging in België gevestigd is.

5 Niet-verzekerde gevallen

DEFENDO verleent geen rechtsbijstand:

- voor vorderingen op basis van de wet op de arbeidsongevallen;
- voor de terugvordering van onstoffelijke of loutere vermogensschade die niet voortvloeit uit schade aan personen of aan goederen;
- voor schade die een verzekerde lijdt (of misdrijven die hij zou begaan) in een hoedanigheid waarvoor hij geen dekking geniet in de verzekering burgerrechtelijke aansprakelijkheid van deze polis; de uitsluiting i.v.m. zware fout geldt echter niet voor deze verzekering, tenzij in geval van strafrechtelijke vervolging omwille van het plegen van geweld op personen of het kwaadwillig beschadigen of onvreemden van goederen;
- voor gebeurtenissen die verband houden met (burger-) oorlog of gelijkaardige feiten, oproer, kernreacties, radioactiviteit of ioniserende stralingen.

6 Vrije keuze van advocaat

De verzekerde beschikt over de vrije keuze van een advocaat of van iedere andere persoon die de vereiste kwalificaties heeft krachtens de toepasselijke wet om zijn belangen te verdedigen, te vertegenwoordigen of te behartigen:

- telkens er moet worden overgegaan tot een gerechtelijke of administratieve procedure;
- telkens er zich een belangenconflict voordoet met KBC Verzekeringen of met DEFENDO; DEFENDO verwittigt de verzekerde van zodra zich een dergelijk conflict voordoet.

De verzekerde is volledig vrij in zijn contacten met deze personen.

7 Arbitrage

Indien de verzekerde het niet eens is met DEFENDO over de gedragslijn die zal worden gevolgd voor de regeling van het verzekerde geschil, dan heeft hij het recht om een advocaat van zijn keuze te raadplegen na de bekendmaking door DEFENDO van haar standpunt of van haar weigering om de stelling van de verzekerde te volgen. Deze raadpleging doet

geen afbreuk aan het recht van de verzekerde om een rechtsvordering in te stellen.

Bevestigt de geraadpleegde advocaat de stelling van de verzekerde, dan verleent DEFENDO waarborg en betaalt de kosten en erelonen van de raadpleging terug.

Bevestigt de advocaat het standpunt van DEFENDO, dan betaalt DEFENDO de kosten en erelonen van de raadpleging voor de helft terug.

Wanneer de verzekerde tegen het advies van deze advocaat in, op eigen kosten een procedure begint en een beter resultaat bekomt dan dit voorspeld door DEFENDO, dan verleent DEFENDO opnieuw waarborg en betaalt alle verzekerde kosten en erelonen terug, samen met de kosten en erelonen van de raadpleging.

Polis nr. AN/37.501.245-0000

POLIS VERENIGINGSLEVEN

Algemene voorwaarden
ALGEMENE BEPALINGEN BLZ. 1

Deze polis wordt beheerst door het Belgisch recht en in het bijzonder door de wet van 25 juni 1992. De voornaamste algemene polisbepalingen die door deze wet gereglementeerd worden, zijn hierna samengevat.

BEPALINGEN BETREFFENDE DE SCHADEREGELING

1 Wanneer zich een gebeurtenis voordoet waarvoor de waarborg van deze polis geldt, dan dient de verzekerde (of de begunstigde) een aantal verplichtingen in acht te nemen, zodat de verzekeraar de overeengekomen prestaties kan leveren.

2 Zo wordt van de verzekerde verwacht dat hij:

- alle redelijke maatregelen neemt om de gevolgen van het schadegeval te voorkomen of te beperken;
- binnen tien dagen na het schadegeval hiervan aangifte doet;
- alle inlichtingen verstrekt die de verzekeraar vraagt in verband met het schadegeval en de vereiste medewerking verleent, zodat het schadegeval vlot geregeld kan worden;
- persoonlijk voor de rechtbank verschijnt indien dat nodig is en alle rechtplegingshandelingen stelt die de verzekeraar nuttig acht;
- geen handelingen stelt waardoor het wettelijk recht van de verzekeraar beperkt wordt om de gedane betalingen terug te vorderen van de aansprakelijke derde;
- geen aansprakelijkheid erkent en geen afstand doet van verhaal, niets betaalt of overeenkomt om te betalen in de gevallen waarin deze polis de aansprakelijkheid van de verzekerde dekt; het louter erkennen van de feiten of het verstrekken van eerste geldelijke of medische hulp wordt niet beschouwd als een erkennen van aansprakelijkheid.

3 Het niet-naleven van een voornoemde verplichting geeft de verzekeraar het recht om de verzekerde prestaties te verminderen of terug te vorderen ten belope van het nadeel dat hij door het verzuim van de verzekerde geleden heeft.

Het niet-naleven van een termijn kan echter niet als een verzuim ingeroepen worden, indien de verzekerde de gevraagde melding zo spoedig als redelijkerwijze mogelijk was, gedaan heeft.

In geval van bedrog mag de verzekeraar de waarborg weigeren.

BEPALINGEN BETREFFENDE DE POLIS

1 Mededelingen

De polis werd opgesteld op basis van de inlichtingen die de verzekeringnemer verstrekt heeft.

Indien zich tijdens de duur van de verzekeringen een wijziging voordoet in de waarderingselementen die vermeld zijn in de bijzondere voorwaarden, dan moet de verzekeringnemer dit mededelen aan de verzekeraar.

2 Gevolgen bij een onjuist meedeeld of een gewijzigd risico

a Zodra de verzekeraar verneemt dat het werkelijke risico niet overeenstemt met het risico zoals dat meedeeld werd, doet hij binnen een maand een voorstel om de polis aan te passen aan het werkelijke risico vanaf de dag waarop hij hiervan kennis kreeg. Gaat het om een risicoverzwaarig die zich voorgedaan heeft tijdens de duur van de verzekering, dan heeft de aanpassing terugwerkende kracht tot op de dag van de verzwaarig.

Het staat de verzekeringnemer vrij om het voorstel tot aanpassing al dan niet te aanvaarden.

b Indien zich een schadegeval voordoet voordat de aanpassing of de opzegging van de polis van kracht wordt, dan zal de verzekeraar de overeengekomen prestaties verlenen, indien het de verzekeringnemer niet kan verweten worden dat hij zijn mededelingsplicht niet nagekomen is.

Kan hem dit wel verweten worden, dan mag de verzekeraar de verzekerde prestatie beperken volgens de verhouding die bestaat tussen de betaalde premie en de premie die betaald had moeten worden indien hij naar behoren ingelicht was. Als de verzekeraar echter aantoont dat hij het werkelijke risico niet verzekerd zou hebben, dan mag hij zijn prestatie beperken tot het terugbetalen van alle premies.

c De voorgaande regeling geldt niet bij bedrieglijk opzet. In dat geval kan de verzekeraar de wettelijke nietigheid of verbreking van de verzekering invoeren, zijn prestatie weigeren en de vervallen premies behouden.

3 Begin, duur en einde van de verzekeringen

a Begin en duur

De verzekeringen beginnen op de datum die vermeld is in de bijzondere voorwaarden, op voorwaarde dat de polis ondertekend en de eerste premie betaald is.

De duur van de verzekeringen is eveneens vermeld in de bijzondere voorwaarden.

Bedraagt deze duur minder dan een jaar, dan komen de partijen overeen dat op de einddatum een nieuwe polis ingaat met een duur van een jaar, tenzij een van de partijen hieraan verzaakt. Deze verzaking moet ten minste dertig dagen voor de einddatum per aangetekende brief ter kennis gebracht worden.

Bedraagt de duur van de verzekeringen een jaar, dan wordt deze op de vervaldag stilzwijgend verlengd voor opeenvolgende periodes van een jaar, tenzij een van de partijen zich hiertegen verzet met een aangetekende brief die ten minste drie maanden voor de vervaldag op de post afgegeven is.

De verzekering begint en eindigt telkens om nul uur.

b Opzegging

De verzekeringnemer kan tussentijds opzeggen:

- na een schadegeval, maar ten laatste een maand na de uitvoering van de verzekerde prestatie of de weigering ervan;
- bij een risicovermindering, indien hij, binnen een maand na de aanvraag tot premievermindering, hierover geen akkoord bereikt met de verzekeraar.

De verzekeraar mag de verzekering opzeggen:

- na een schadegeval, maar ten laatste een maand na de uitvoering van de verzekerde prestatie of de weigering ervan;
- als blijkt dat het werkelijke risico zwaarder is dan het meegedeelde risico:
  - indien de verzekeringnemer het voorstel tot aanpassing van de polis weigert of niet aanvaardt binnen een maand na de ontvangst ervan; de opzegging moet dan gebeuren binnen vijftien dagen;
  - indien de verzekeraar aantoont dat hij het werkelijke risico in geen geval verzekerd zou hebben; de opzegging moet dan gebeuren binnen een maand nadat hij kennis kreeg van het werkelijke risico;
- bij niet-betaling van de premie;

- bij een wijziging in de wetgeving, indien de verzekerde prestaties hierdoor aanzienlijk verzwagd worden.

Behalve bij niet-betaling van de premie geldt voor elke opzegging de hierna omschreven regeling.

Een opzegging wordt gedaan per aangetekende brief, door afgifte van de opzeggingsbrief tegen ontvangstbewijs of bij deurwaardersexploot.

De opzegging heeft dan uitwerking na het verstrijken van een termijn van een maand, in geval van een aangetekende brief te rekenen vanaf de dag die volgt op de afgifte ervan ter post, in de andere gevallen te rekenen vanaf de datum van het ontvangstbewijs of vanaf de dag die volgt op de betekening.

Indien een verzekering door de ene partij opgezegd wordt, dan heeft de andere partij het recht om tegen dezelfde datum ook andere verzekeringen uit deze polis op te zeggen.

4 Premie en premiebetaling

a Betaling

De premie, met inbegrip van de taks, is vooraf verschuldigd en is eisbaar op de vervaldag.

De premie wordt op elke vervaldag aangepast volgens de criteria aangeduid in de bijzondere voorwaarden.

De ledenlijsten worden gedurende ten minste drie jaar ter inzage van de verzekeraar gehouden.

De minimumpremie die moet betaald worden is deze voor 15 leden.

Als de verzekeringnemer een premie (met taks) niet betaalt, dan maant de verzekeraar hem aan tot betaling. Deze ingebrekestelling gebeurt per aangetekende brief of bij deurwaardersexploot. De gevolgen van niet-betaling van de premie (schorsing en/of opzegging) worden in de ingebrekestelling vermeld.

b Tariefverhoging

Als de verzekeraar zijn tarief verhoogt, mag hij de premie aanpassen vanaf de eerstvolgende premievervaldag die minstens vier maanden verwijderd is van de datum waarop de tariefverhoging meegedeeld werd.

Deze tariefaanpassing wordt van kracht indien de verzekering niet opgezegd wordt tegen de vervaldag.